

Medlemsbrev första halvåret 2026

I detta medlemsbrev sammanfattar vi KLYS arbete och aktiviteter under första halvåret 2026 samt våra planer framöver.

Du hittar våra senaste yttranden, pressmeddelanden och skrivelser samt annat läsvärt på vår webb. Vi gör också löpande uppdateringar på KLYS Facebooksida och på våra LinkedIn- och Instagramkonton. Där finns aktuell information, nyheter och kommentarer från KLYS. Följ oss gärna där!

Trevlig läsning!

KLYS ORGANISATION

NY ORDFÖRANDE FÖR KLYS

Francesca Quartey meddelade under hösten att hon inte ställer upp för omval som ordförande då hon går vidare till uppdraget som chef för Norrbottensteatern i Luleå. Vid årsmötet den 25 maj valdes **Johan Wingestad** enhälligt till ny ordförande. Han är rektor för Gerlesborgsskolan och har en examen från Konstfack. Johan har lång erfarenhet som ledare och talesperson inom konst- och kulturlivet, med fokus på att utveckla verksamheter, samla aktörer och driva kulturpolitiska frågor i nära dialog med kulturskapare. Han har bland annat haft ledande uppdrag inom Konstnärernas Riksorganisation, Nyckelviksskolan och Konstnärernas Kollektivverkstad Stockholm. Han har också erfarenhet som ledamot i KLYS arbetsutskott under några år på 2010-talet.

NATIONELL KULTUR- OCH MEDIEPOLITIK

STRATEGI INFÖR HÖSTENS VAL

Under våren har KLYS arbetat utifrån den **strategi inför valet** som togs fram under hösten. I detta arbete har public affairs-byrån New Republic anlåtats, som fått i uppdrag att vässa och placera KLYS budskap samt stötta oss i att bättre nå ut med våra viktigaste frågor.

Fokusfrågor i det valstrategiska arbetet är:

- Finansieringen av konst och kultur
- Upphovsrätt och AI
- Social trygghet för frilansare

Den 14 januari lyckades KLYS med stöd av New Republic få en **debattartikel publicerad i Altinget** på temat kulturens och kulturskapares betydelse för Sveriges beredskap, och vikten av att satsa på konst och kultur i kristider. Utöver KLYS ordförande Francesca Quartey undertecknades debattartikeln av **TCO:s ordförande, LO:s ordförande samt Robert Egnell, rektor på Försvarshögskolan**. Debattartikeln fick stor spridning och väckte mycket intresse.

I januari påbörjades också **KLYS partiturné i riksdagen** där KLYS hittills hunnit träffa sju av åtta riksdagspartier. I de flesta fall har KLYS träffat partiernas kulturutskottsledamöter, men med några partier har också socialförsäkringsutskottsledamöter deltagit.

KLYS arbetar dessutom med en **intervjuserie med fyra framgångsrika kulturskapare inom olika konstområden**, om deras konstnärskap och villkor. Intervjuerna har filmats och ska publiceras i juni på KLYS webb och i sociala medier. De kommer även visas i samband med seminariet *Kulturskapare och journalist 2036 – visioner för framtiden* i Almedalen.

KLYS PÅ FOLK OCH KULTUR

KLYS deltog med **två programpunkter** under Folk och Kultur i Eskilstuna. *Vad krävs för att bli en vass kulturpolitiker i regioner och kommuner?* var rubriken på det ena, där kulturpolitikerna Martin Hedqvist (S), Skellefteå, Catharina Enhörning (M), Falun, och Carl Forsberg (MP), Västra Götaland, diskuterade frågan under ledning av KLYS ordförande. En **checklista** för vad en kulturpolitiker på regional och kommunal nivå bör tänka på presenterades av KLYS.

KLYS ordförande modererade även den kulturpolitiska debatten *Kulturutskottet om kulturens värde och kulturpolitik (del 2)*, arrangerad av Koalition för kulturdebatt, där KLYS ingår.

UTREDNINGEN OM BREDDAD FINANSIERING

Den 18 maj presenterades utredningen om breddad finansiering, **Ett investeringsprogram för kultur** (SOU 2026:31). KLYS träffade utredningen i höstas och kan nu konstatera att utredningen tagit ett relativt offensivt grepp om frågorna. Läs vårt uttalande om utredningens förslag [här](#). Remittering av utredningen bereds just nu inom kulturdepartementet.

SITUATIONEN FÖR PUBLIC SERVICE

Regeringens förslag till **public service-proposition** beslutades av riksdagen i höstas och innebär att riksdagen antog förslaget om regler för public service-uppdraget och finansieringen för perioden 2026-2033, med den på sikt mycket snåla uppräknade anslag till public service-bolagen som föreslogs av Tidöpartierna i utredningen. **Medelstillelningen är problematisk** och kommer att påverka bolagens organisation, innehållet i public service samt medverkande kulturskapares villkor och ersättningar.

Sedan **TV4 lämnade marknätet** vid årsskiftet 2025/26 är SVT och UR ensamma att sända där, varför kostnaderna ökat kraftigt för public service-bolagen. SVT har begärt ersättning från staten, men i skrivande stund fortfarande inte fått besked. Vi ser redan effekterna av detta i form av nedskärningar inom SVT.

AKTIVITETER I ALMEDALEN

KLYS är på plats under Almedalsveckan i Visby och arrangerar **två seminarier** samt vårt traditionsenliga kulturskaparmingel. På tisdag den 23 juni kl. 11.30-12.15 genomför KLYS och Läromedelsförfattarna programpunkten *En europeisk upphovsrätt – hur skyddar vi det vi skapar?*. Seminariet äger rum i Läromedelsförfattarnas trädgård på Knägränd 3.

Onsdag den 24 juni kl. 15-15.45 genomför vi tillsammans med Journalistförbundet och Fackförbundet Scen & Film seminariet *Kulturskapare och journalist 2036 – visioner för framtiden* i TCO-landet, Strandgatan 19. Seminariet kommer att livesändas.

Kulturskaparminglet äger rum samma dag, kl. 17-19.

UPPHOVSRÄTT OCH YTTRANDEFRIHET

KLYS ARBETE MED AI-FRÅGOR

KLYS AI-arbete har rullat vidare under våren och vi har fortsatt vår kommunikation och spridning av **KLYS AI-rekommendationer** som lanserades i Almedalen förra sommaren. Responsen på dem från våra målgrupper har varit positiv och KLYS har i olika sammanhang hållit föredrag och utbildat kring upphovsrätt och AI med utgångspunkt i rekommendationerna.

Under 2026 träffas KLYS AI-grupper något mindre ofta och omfattningen av AI-konsultuppdraget har minskats. Frågorna kommer dock vara fortsatt centrala i KLYS och fokusera på uppföljning av regeringens AI-strategi och AI-frågan som en del av KLYS valstrategiska arbete.

I slutet av februari **presenterade regeringen sin AI-strategi**, som är ett resultat av AI-kommissionens Färdplan för Sverige, som KLYS yttrat sig över, och regeringens AI-sekretariats arbete. KLYS har haft möte med AI-sekretariatet.

I mars lämnade KLYS **yttrande över utredningen Anpassningar till AI-förordningen (SOU 2025:101)**, som lämnar förslag till hur EU:s AI-förordning ska implementeras i Sverige. I mars röstades även EU-parlamentarikern **Axel Voss rapport om AI och upphovsrätt** igenom, vilket KLYS välkomnade.

Den 21 maj meddelade regeringen att man tillsätter en **nationell samordnare** för bland annat rättighetsfrågor kopplade till en svensk språkmodell, något som KLYS efterfrågat. Uppdraget ska **slutföras under våren 2029** och KLYS kommer inom kort att ta kontakt med samordnaren för ett möte.

KLYS har också fortsatt sin **dialog med DIGG** (Myndigheten för digital förvaltning) som tillsammans med IMY (Integritetsskyddsmyndigheten) tog fram **AI-riktlinjer till offentliga aktörer under 2025**. DIGG har efter önskemål från KLYS under våren **länkat till KLYS rekommendationer** från sina riktlinjer.

DIGG och PTS (Post- och Telestyrelsen) kommer att **slås samman** den 1 januari 2027, och bilda Digitaliseringsmyndigheten. PTS kommer att få en lång rad nya uppdrag med anledning av implementeringen av EU:s AI-förordning, vilket gör dem till en viktig aktör i AI-frågor.

ÖVERSYN AV EU:S DSM-DIREKTIV

Under 2026 utvärderar EU-kommissionen effekterna av EU:s upphovsrättsdirektiv som antogs 2019 och genomfördes i Sverige från och med den 1 januari 2023. För att kartlägga effekterna för kulturskapare i Sverige har **KLYS tagit fram en enkät till medlemsorganisationerna och upphovsrättssällskapen**. Resultatet av enkäten håller just nu på att sammanställas och analyseras, och ska presenteras vid ett seminarium i Almedalen, som genomförs i samarbete med Läromedelsförfattarna. Läs mer under Aktiviteter i Almedalen.

En konsultation har samtidigt tagits fram av EU-kommissionen, med sista svarsdag den 6 juni. De har även skickat ut ett *Call for Evidence*, där man har möjlighet att beskriva olika cases. Sista dag att svara är den 25 juni.

PRIVATKOPIERINGERSÄTTNINGEN OCH ILLEGAL IP-TV

En **proposition** med förslag till ett reformerat system för privatkopieringsersättningen i Sverige kommer att **behandlas av riksdagen den 4 juni**. KLYS välkomnar de flesta förändringar, särskilt de som handlar om att ersättningen **breddas till att omfatta även uphovspersoner av text och bild**.

I januari lämnade KLYS **yttrande** tillsammans med Copyswede över utredningen **Åtgärder mot illegal IP-TV (SOU 2025:100)**.

REGERINGENS SAMLADE INRIKTING FÖR IMMATERIALRÄTT

Den 23 april bjöd justitie-, kultur-, utbildnings- och näringsdepartementet in till ett **möte om en samlad inriktning för immaterialrätt**. Publikationen som presenterades på mötet är resultatet av dialoger med berörda aktörer, bland annat kulturskaparorganisationerna, och den så kallade IDA-gruppens arbete. I publikationen lyfts tre prioriterade områden fram att arbeta vidare med:

1. Strategisk hantering av immateriella tillgångar
2. Ökad kunskap om immaterialrätt
3. Stärkt dialog mellan aktörer och ett samlat arbetssätt i Regeringskansliet

KLYS verksamhetschef som deltog vid mötet fick möjlighet att prata både med **justitieminister Gunnar Strömmer** och **kulturminister Parisa Liljestränd** om den aktuella utvärderingen av DSM-direktivet.

REGERINGENS STRATEGI FÖR FÖRETAG INOM KULTURELLA OCH KREATIVA BRANSCHER (KKB)

Svenska Institutets **Team Sweden-nätverk**, som KLYS ingår i sedan i höstas, har fortsatt träffas under våren, där Eva Månsson deltagit för KLYS räkning. Nästa möte äger rum den 1 juni.

Kulturanalys och Konstnärsnämnden har från och med 2026 fått ett **uppdrag av regeringen att ta fram statistik på KKB-området** och följa upp Kreativ Sektors rapport från 2025. KLYS ingår i **en ny tillsatt referensgrupp** kopplat till uppdraget, som har sitt första möte den 28 maj.

YTTRANDEFRIHETSFRÅGOR

Inom ramen för **kommittén Demokratins röstbärare** pågår just nu ett arbete med **en rapport** som ska samla politiska beslut under de senaste åren som **påverkar kulturskapares, journalisters och akademikers yttrandefrihet** på olika sätt, positivt eller negativt. KLYS har inlämnat exempel på beslut från den nationella nivån som är konstområdesövergripande och påverkar kulturskapare. Rapporten kommer att offentliggöras i Almedalen.

ARBETSMARKNAD, SOCIAL TRYGGHET OCH SKATTER

SOCIAL TRYGGHET

Kulturskapares sociala trygghet är en av tre fokusfrågor inför höstens riksdagsval. Under våren har KLYS ordförande och verksamhetschef träffat företrädare för riksdagspartierna. Vid vissa av dessa möten har ledamöter också från socialförsäkringsutskottet närvarat.

Den 3 juni kommer KLYS tillsammans med Kristdemokraterna och Centerpartiet genomföra ett **seminarium i riksdagen om kulturskapares sociala trygghet**. Medverkar gör förutom företrädare för KLYS bland andra Calle Nathanson, koncernchef ABF Stockholm/särskild utredare SGI-utredningen, Roland Utbult (KD), Catarina Deremar (C) samt Anna Iwarsson, ordförande Riksidrottsförbundet. Moderator för seminariet är Fransesca Quartey.

REGIONAL KULTURPOLITIK

REGIONALA OCH KOMMUNALA KULTURPLANER OCH STRATEGIER

KLYS yttrar sig varje år över fleråriga regionala kulturplaner som är på remiss. I början av maj presenterade KLYS sin **regionala tendensrapport för 2025** om kultur- och konstnärspolitiska perspektiv i de kulturplaner som var på remiss 2025 och började gälla från januari 2026. Rapporten omfattar **Jönköpings län** och **Region Blekinge** vars planer sträcker sig till och med år 2029.

Från januari 2027 ska hela sju regioner få nya kulturplaner som ska gälla till 2030 och 2031. Det är **Västmanland, Uppsala län, Värmland, Sörmland, Gävleborg, Västernorrland** och **Norrbottnen**. De tre förstnämnda var på remiss hösten 2025. Under våren är det de nästföljande tre, medan Norrbottens remiss är sist ut och ska vara klar i augusti.

Både tendensrapporter och alla KLYS remissyttranden över regionala kulturplaner finns publicerade på **KLYS webb**.

KLYS har också lämnat in synpunkter på granskningsförslaget av **Region Stockholms nya utvecklingsstrategi (RUF 2060)** som började gälla i maj 2026. En särskild kulturstrategi är kopplad till denna, men den är från 2018 och kommer att uppdateras, dock oklart när.

2020 presenterade **Stockholms stad** ett flerårigt kulturstrategiskt program, vilket KLYS yttrade sig över i december 2020. I år gör Stockholm en revidering av programmet, som är på remiss fram till augusti.

REGIONALA SAMRÅD MED KULTURSKAPARE

Region Kronoberg inrättar under våren 2026 ett kulturskaparråd enligt KLYS-modell med representanter för varje konstområde. Några KLYS-förbund har medverkat till att tipsa om lämpliga deltagare i samrådet.

Region Dalarna planerar för ett samrådsmöte i september där KLYS regionalpolitiska strateg bjuds in för att hålla ett föredrag.

Västra Götalandsregionens kulturnämnds ordförande Alex Bergström (S) och hans kolleger i nämnden har till KLYS uttryckt ett tydligt intresse för att se till så att det vid sidan av dialogen med centrumbildningar etableras ett konstområdesövergripande samråd för kulturskapare

i VG-regionen. Frågan ska aktualiseras enligt Bergström och KLYS kommer att vidtalas i saken under året för fortsatt planering.

För några år sedan lade **Region Skåne** ner sin regionala referensgrupp för det fria kulturlivet, men regionen har nyligen etablerat det de beskriver som "ett branschråd för professionella konstnärers och kulturskapares branschorganisationer - vari samtliga centrumbildningar erbjuds möjlighet att medverka".

KULTURRÅDET OCH KULTURSAMVERKANSMODELLEN

Efter att **Kulturrådet** sedan sitt avklarade regeringsuppdrag i höstas har gjort en del förändringar i kultursamverkansmodellen inväntar KLYS och **Ideell Kulturlians (IKA)** nu myndighetens avisering om att formalisera årliga avstämningar med våra två olika organisationer, vilka ska fungera som representanter för civilsamhället och kulturlivet vid sidan av det så kallade Samverkansrådet. När myndighetens nya generaldirektör är på plats ska Kulturrådet kalla till ett nytt möte med KLYS och IKA för att etablera formerna för framtida avstämningsmöten inom ramen för kultursamverkansmodellen.

MÖTEN MED CENTRUMBILDNINGAR SYD OCH VÄST

KLYS ordförande och den regionalpolitiska strategen har under vintern/våren träffat företrädare för flera av **centrumbildningarna** i södra och västra Sverige. I januari hölls ett möte i Göteborg. I maj fick KLYS hålla ett föredrag på Region Skånes kulturförvaltnings stormöte med centrumbildningarna syd. Den viktigaste frågan nu är hur **Kulturrådets förändrade bidragssystem** kan påverka centrumbildningarnas ekonomi långsiktigt.

KLYS GÖR EN KONSTNÄRSPOLITISK ENKÄT TILL LANDETS REGIONER

Under våren har KLYS arbetat fram ett **konstnärspolitiskt frågebatteri för en enkät till landets regionala kulturförvaltningar**. Enkätens genomförande har skjutits fram något i tid. Planen är att skicka ut den efter sommaruppehållet och att resultatet sammanställs i början av hösten. Sedan är planen att KLYS presenterar en resultatöversikt vid seminarium i höst, sannolikt vid KLYS kommande Mötesplats för kulturskapare.

KLYS CHECKLISTA TILL REGIONALA OCH KOMMUNALA KULTURPOLITIKER

Som nämnts ovan lanserade KLYS vid ett seminarium på Folk och Kultur i februari **en checklista för kulturpolitiker på regional och kommunal nivå**. Listan består av några tydligt formulerade informationspunkter som tar avstamp i KLYS kulturpolitiska kärnfrågor och ska fungera som stöd för landets politiker i regioner och kommuner för att kompetenshöja och bidra till att säkerställa att de för en god kultur- och konstnärspolitik.

REGIONALA MÖTEN OCH KONFERENSER UNDER VÅREN

Den 19 mars var KLYS regionalpolitiska strateg i Jönköping på **Region Jönköpings läns** årliga kulturkonferens. Fokus låg på demokratifrågor och tillgång till kultur, och bland andra Nätverkstan i Göteborg var inbjudna.

Den 13 april arrangerades ett **musikpolitiskt toppmöte** på Konserthuset i Stockholm. KLYS deltog.

Region Västernorrland höll ett digitalt remissmöte den 23 april om sin kulturplaneremiss.

Den 6-7 maj var KLYS ordförande och regionalpolitiska strateg i Malmö för att delta i **Svensk Scenkonsts** branschdagar. Här lyftes både nationell kulturpolitik och regionala kulturpolitiska perspektiv och frågor.

Den 12 maj höll **Region Kalmar län** en kulturkonferens med temat flerpartssamverkan i kulturpolitik och kulturutveckling. Både Kulturrådet och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) medverkade.

INTERNATIONELLT

NORDISKT

Den 21 maj, på Unescos internationella dag för kulturell mångfald, träffade KLYS sina systerorganisationer i **Nordiska konstnärsrådet i Nuuk på Grönland**. Deltog från KLYS gjorde vår verksamhetschef. Mötet handlade om förutsättningarna för kulturskapare i Norden och i de arktiska områdena. Dagen ägnades åt rapporter från och kunskapsutbyte mellan de nordiska länderna samt åt fördjupande presentationer av det grönländska kulturlivet, som har stora utmaningar just nu, inte minst på grund av den amerikanska administrationens anspråk på landet, men också många möjligheter. Nordiska konstnärsrådet gick i februari samman i ett **gemensamt**

stödtalande för grönländska konstnärer och kulturarbetare.

GLOBALT

KLYS lämnade i slutet av mars **synpunkter till Kulturrådet på de operationella riktlinjer** som tagits fram i arbetet med att främja kulturell mångfald i den digitala miljön och i AI-utvecklingen inom ramen för Unescos 2005-konvention till skydd för kulturell mångfald.

Ett **möte hos Kulturrådet** om 2005-konventionen ägde rum **på Unescos mångfaldsdag den 21 maj**, där KLYS medlemsorganisation Konstnärernas Riksorganisation deltog. KLYS kunde inte delta på ett nordiskt möte på Grönland samma dag.

KOMMUNIKATION

MÖTE I KLYS KOMMUNIKATIONSNÄTVERK

Kommunikationsnätverket har haft ett möte under våren, i början av maj. Vid mötet presenterade Författarförbundets kommunikatör Åsa Nordlinder deras arbete med att ta fram en kommunikationsstrategi. Under mötet avhandlades även olika aktuella frågor inom förbunden.

Nätverket är till för dem i KLYS medlemsorganisationer samt upphovsrättssällskapen som arbetar med kommunikation.

KONTAKT

Om du har några frågor är du alltid välkommen att höra av dig till kansliet på tel.nr: 070 948 09 63 eller klys@klys.se

Ulrica Källén, verksamhetschef
Carl Liungman, regionalpolitisk strateg
Linnea Gawell, verksamhetskoordinator
Sara Karkkonen, kommunikationskoordinator

Webb: www.klys.se
Facebook: [KLYS](https://www.facebook.com/KLYS)
Instagram: [@KLYS59](https://www.instagram.com/KLYS59)
LinkedIn: [KLYS](https://www.linkedin.com/company/klys)